

ARBEIDSVEILIGHEID

Met deze nieuwsbrief informeert de vakgroep arbeidsveiligheid je over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van arbeidsveiligheid binnen de brandweer. In dit nummer lees je over het beschikbaar komen van de Arbocatalogus, nieuw onderzoek over blootstelling aan rook en een update van diverse projecten.

Arbocatalogus vastgesteld

Afgelopen maand is de Arbocatalogus vastgesteld. Zoals eerder aangekondigd bestaat deze uit drie delen (A, B en C) waarbij elk deel een ander doel dient.

In deel **A** is de opbouw van de Arbocatalogus uitgelegd en wordt de Arbowet vertaald naar het werk van de brandweer. Er is informatie te vinden over bijvoorbeeld de rol van de ondernemingsraad, de uitzonderingsregels, het (vormgeven van) algemeen arbobeleid en de relatie met de RI&E. Doel hiervan is om te verduidelijken hoe we binnen de brandweer (kunnen) omgaan met Arbowetgeving.

In deel **B** van de Arbocatalogus zijn de 'echte' oplossingen en maatregelen uit de Arbocatalogus te vinden. Hierin wordt per risico, bijvoorbeeld duiken, beschreven hoe we als branche omgaan met dat risico en voorschrijven hoe we zorgen dat onze medewerkers zo veilig mogelijk optreden. Deze brancherichtlijnen, opgesteld door de branche, zijn ook afgestemd met de sociale partners, werknemers en werkgevers en zijn getoetst door de Inspectie SZW. In de praktijk toetst de Inspectie aan de hand van deze vastgestelde brancherichtlijnen. Deze zijn dan ook bindend voor de hele branche.

In deel **C** van de Arbocatalogus zijn handreikingen te vinden die door Brandweer Nederland zijn ontwikkeld op het gebied van veilig werken. Dit betreft onderwerpen waarvan het risico beperkt is of om een andere reden het niet nodig of mogelijk is om strikte normen te stellen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het onderwerp 'schoner werken'. Hier is op dit moment nog onvoldoende wetenschappelijke bewijs om tot een concrete en toetsbare richtlijn te komen. In zo'n geval wordt een handreiking ontwikkeld, die regio's helpt om met dit risico om te gaan. Onderwerpen in deel C kunnen op termijn worden 'opgevoerd' naar deel B.

Publicatie, borging en beheer

Op de website van Brandweer Nederland is een [aparte pagina](#) gewijd aan de Arbocatalogus. Hier vind je de indeling en de bijbehorende documenten. Het beheer van deel A komt te liggen bij de vakgroep Arbeidsveiligheid. De delen B en C worden door het IFV beheerd vanwege zijn wettelijke taak. Alle documenten staan ook op het [Kennisplein](#) van het IFV. Dit is de 'backoffice' voor alle kennisdocumenten van de brandweer. Het dossier Arbeidsveiligheid op het Kennisplein wordt na de zomer ge-update.

Het vervolg

Met het hebben van een Arbocatalogus zijn we uiteraard niet klaar. Het is een naslagwerk en biedt een structuur voor toekomstige initiatieven. Als Brandweer Nederland en de vakgroep Arbeidsveiligheid zullen we hier de komende jaren gezamenlijke verder inhoud en betekenis aan moeten geven door het gezamenlijk ontwikkelen van bijvoorbeeld brancherichtlijnen en handreikingen.

Onderzoek blootstelling rook beschikbaar

Er is sinds een aantal jaren veel aandacht voor de blootstelling van brandweermensen aan toxische stoffen in rook bij brand. In dat kader is in 2015 in opdracht van de Raad van Brandweercommandanten (RBC) een uitgebreide literatuurstudie uitgevoerd naar de relatie tussen blootstelling aan toxische stoffen in rook en het ontstaan van beroepsgerelateerde gezondheidsaandoeningen.

De conclusie destijds uit deze uitgebreide studie luidde dat er voor de Nederlandse situatie op basis van beschikbare data en literatuur geen oorzakelijk verband

kan worden gelegd tussen het krijgen van kanker en werken bij de brandweer. Deze feitelijke conclusie doet verder niets af aan het gegeven dat brandweerwerk soms vuil en vies is en dat dit mogelijk nadelige gezondheidseffecten heeft. Deze studie maakte juist duidelijk dat er nog onzekerheden zijn zoals welke toxische stoffen vrijkomen bij brand, hoe deze ons lichaam kunnen binnentreden en hoeveel van die vervuiling zich na een uitruk waar op de beschermende kleding en uitrusting bevindt.

Nieuw onderzoek

In opdracht van de RBC is daarom besloten om een onderzoek te starten waarbij stukjes van deze puzzel kunnen worden opgelost. Er is onder regie van het Kenniscentrum Arbeidsveiligheid (KCAV) van het Instituut Fysieke Veiligheid door meerdere externe gespecialiseerde onderzoekspartijen gestart met onderzoek naar:

1. de voor het menselijk lichaam relevante blootstellingsroutes van de meest voorkomende gevaarlijke stoffen in rook/roet;
2. de mate van vervuiling in een steekproef van onmiddellijk na een inzet ingenomen uitrukpakken en het effect van reinigen hiervan;
3. de verandering van de huidbarrière als gevolg van externe belasting, zoals het dragen van uitrukkleding.

Resultaten en conclusies

De uitvoering van de verschillende deelonderzoeken heeft geleid tot meer duidelijkheid omtrent de blootstelling van brandweerpersoneel aan gevaarlijke stoffen in rook. Hiermee kunnen we de handreiking schoon werken uit 2015 aanvullen.

Het volledige **rapport en duiding** vanuit Brandweer Nederland, zijn [hier](#) te vinden.

Update projecten

Als vakgroep werken we samen met veel partners aan verschillende projecten. Onderstaand vind je een overzicht van de projecten/initiatieven die nu lopen en hoever we hiermee zijn.

Branche RI&E

De branche RI&E nadert zijn afronding. De verwachting is dat we begin augustus de branche RI&E geschikt hebben voor een pilot. Nadat we de puntjes op de i hebben gezet, kunnen alle veiligheidsregio's de branche RI&E gebruiken. Op 12 oktober zal, middels een workshop op het brandweercongres, de methode worden uitgelegd.

Kennisdag arbeidsveiligheid

Op donderdag 22 november organiseert de vakgroep in samenwerking met het KCAV een kennisdag arbeidsveiligheid. Tijdens deze dag zullen we ingaan op de laatste ontwikkelingen op het vakgebied, zijn er

workshops, organiseren we een kennismarkt en is er gelegenheid om te netwerken.

Handreiking omgaan met warmte en hitte

Met de zomer voor de deur (en de warme periode die we nu al hebben gehad) is het belangrijk om aandacht te hebben voor het risico op oververhitting. Het KCAV heeft samen met de vakgroep hiervoor een handreiking ontwikkeld met informatie en praktische tips. Deze is te vinden bij de Arbocatalogus op de [website](#) van Brandweer Nederland.

Gezondheidsmonitor

In juli 2017 is de opdracht verstrekt voor een project dat aan moet geven hoe we als Brandweer Nederland kunnen komen tot een gezondheidsmonitor. Deze monitor brengt de fitheid van ons repressief personeel en de blootstelling aan de gevaren van het werk in kaart en slaat deze op in een databank. Op deze manier kunnen we in de toekomst onderzoek doen, relaties leggen en interventies starten met als doel 'samen gezond oud worden'. De resultaten van dit project worden in het najaar van 2018 bekend.

Motorkettingzaag en redzagen

Het laatste advies over PBM's bij het gebruik van motorkettingzagen en redzagen dateert van 2010 en moet geactualiseerd worden. De nieuwe handreiking wordt in de loop van dit jaar verwacht. Deze wordt in samenwerking met het veld, de vakgroep Materieel, Service en Ondersteuning en het KCAV opgesteld.

Kalender 2018

Datum	Wat
7 september	Kernteam vakgroep
4 oktober	Landelijke vakgroepdag
11, 12 en 13 oktober	Congres Brandweer Nederland
22 november	Kennisdag arbeidsveiligheid
7 december	Kernteam vakgroep

Meer weten?

Wil je meer informatie over of contact met de vakgroep Arbeidsveiligheid? Bekijk dan onze pagina op www.brandweer.nl/ons-werk/veilig-en-gezond-werken, meld je aan voor de digitale omgeving van Mijnbrandweer of stuur een e-mail naar arbeidsveiligheid@brandweernederland.nl.